

Kuras bija tās amatpersonas, kuru dēļ cilvēku nepamatoti ievietoja „psihenē” par „nepareiza” viedokļa paušanu

Avots: pietiek.com

Ar Rīgas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumu civillietā par ciešanām, kas saistītas ar nepamatotu ievietošanu psihiatriskajā slimnīcā un nepamatotu rīcībspējas atņemšanu par labu Mārtiņam Raudevam, kurš 2004.gadā gandrīz uz pusgadu tika piespiedu kārtā ievietots psihiatriskajā slimnīcā un kuram 2006.gadā ar tiesas spriedumu tika atņemta rīcībspēja, no Latvijas valsts nospriests piedzīt morālā kaitējuma kompensāciju 90 000 eiro apmērā. Bet kuras tieši valsts amatpersonas bija tās, kas pieņēma prettiesiskos lēmumus, kuru rezultātā cietušajam tika nodarīti šie pāridarījumi? *Pietiek* šodien min konkrētus vienas prokurores un vairāku tiesnešu vārdus un uzvārdus.

Lietas būtība

Kā informē zvērināta advokāta A.Zvejsalnieka birojs, 2000.gada 10.decembrī pret M.Raudevam tika uzsākts kriminālprocess par Augstākās tiesas tiesneša goda aizskaršanu. M.Raudevs bija rakstījis vairākus iesniegumus policijai, prokuratūrai un citām valsts iestādēm, kuros izteicis savu viedokli par tiesnešu darbību viņa civillietā, t.sk. norādot, ka viņa ieskatā tiesa ir korumpēta.

2001.gada oktobrī ar tiesas lēmumu M.Raudevs piespiedu kārtā tika ievietots Rīgas psihoneiroloģiskajā slimnīcā stacionārās tiesu psihiatriskās ekspertīzes veikšanai.

2002.gada septembrī tiesa atzina, ka M.Raudevs izdarījis Krimināllikuma 271.pantā paredzēto noziegumu (valsts amatpersonas goda un cieņas aizskaršana) un nolēma viņu ievietot ārstēšanai specializētā psihiatriskajā slimnīcā ar apsardzi.

Pirms lēmuma izpildes, 2003.gada 29.oktobrī Satversmes tiesa pasludināja spriedumu lietā Nr. 2003-05-01, atzīstot Krimināllikuma 271.pantu par neatbilstošu Satversmei.

Neskatoties uz to, ka šī Krimināllikuma norma vairs nebija spēkā, lēmuma izpilde tika uzsākta, un M.Raudevs 2004.gada jūlijā piespiedu kārtā tika ievietots psihiatriskajā slimnīcā ar apsardzi (BOVAS “Psihiatrijas centrs”).

M.Raudevs ar lūgumiem par nekavējošu atbrīvošanu no psihiatriskās slimnīcas bija vērsies gan tiesā, gan prokuratūrā, tomēr tās uz iesniegumiem nereaģēja. Kopumā psihiatriskajā slimnīcā M.Raudevs pavadīja vairāk nekā piecus mēnešus.

Turklāt pēc prokuratūras pieteikuma 2006.gada maijā ar tiesas lēmumu M.Raudevam tika pilnībā atņemta rīcībspēja. Prokuratūra bija vērsusies ar pieteikumu tiesā, jo M.Raudevs bija turpinājis rakstīt iesniegumus par tiesas un prokuratūras darbu, paužot visai radikālu viedokli par korupciju šajās iestādēs.

Rīcībspēja M. Raudevam tika atjaunota vienīgi 2010.gada jūnijā, kad tiesa atzina iepriekšējo tiesas lēmumu par rīcībspējas atņemšanu par nepamatotu un atcēla pilnībā.

Jau 2014.gada 17.martā Eiropas Cilvēktiesību tiesa, kura izskatīja M.Raudeva pieteikumu, atzina, ka noticis viņa Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 5.pantā paredzēto tiesību uz brīvību pārkāpums, piešķirot morālā kaitējuma kompensāciju EUR 10 000,- apmērā.

M.Raudevs bija cēlis prasību arī Latvijas tiesā, lūdzot piedzīt kompensāciju no Prokuratūras, Tieslietu ministrijas un Veselības ministrijas 18 miljonu eiro apmērā. Tiesa prasību apmierināja daļēji, piedzenot no valsts 90'000,- eiro.

Spriedumu vēl var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pasludināšanas brīža.

Kriminālieta

1. Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2002.gada 21.janvāra lēmumu krimināllietā Nr. 2812008200, M.Raudevs atbrīvots no kriminālatbildības un soda, par noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 271.pantā izdarīšanu, nododot M.Raudevu laulātās I.Raudevas gādībā un ārstniecības iestādes uzraudzībā.
2. Pēc prokuratūras protesta, ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2002.gada 06.marta lēmumu, Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2002.gada 21.janvāra lēmums tika atcelts, krimināllietu nosūtot atpakaļ pirmās instances tiesai.
3. Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2002.gada 13.-16.septembra lēmumu M.Raudevs atbrīvots no kriminālatbildības un soda par noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 271.pantā izdarīšanu, nododot M.Raudevu ārstēšanai specializētā psihiatriskajā slimnīcā (nodaļā) ar apsardzi.
4. Lai gan Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2002.gada 13.-16.septembra lēmums tika pārsūdzēts, ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2002.gada 03.decembra lēmumu, tas tika atstāts spēkā negrozīts.
5. Tāpat, lai gan Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2002.gada 03.decembra lēmums tika pārsūdzēts, ar LR Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2003.gada 16.janvāra lēmumu, kasācijas sūdzība tika noraidīta. Rezultātā Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2001.gada 13.-16.septembra lēmums stājās spēkā 2003.gada 16.janvārī.
6. Šī kriminālprocesa ietvaros M.Raudevs psihiatriskajā slimnīcā pret savu gribu bija spiests uzturēties:
 - 1) no 2001.gada 25.oktobra līdz 2001.gada 07.decembrim (stacionārā medicīniskā izmeklēšana);
 - 2) no 2001.gada 07.decembra līdz 2002.gada 31.janvārim (piemērotā drošības līdzekļa izpilde BOVSIA "Psihiatrijas centrs");
 - 3) no 2004.gada 30.jūlija līdz 2004.gada 24.septembrim (sprieduma izpilde BOVSIA "Psihiatrijas centrs").
7. Neskatoties uz to, ka ar Satversmes tiesas 2003.gada 29.oktobra spriedumu lietā Nr. 2003-05-01 Krimināllikuma 271.pants tika atzīts par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 100.pantam un par spēkā neesošu no 2004.gada 01.februāra, M.Raudevs 2004.gada 30.jūnijā tika ievietots psihiatriskajā slimnīcā (sprieduma izpilde).
8. Lai gan M.Raudevs vairākkārt norādīja uz to, ka sprieduma izpilde nav iespējama dēļ grozījumiem Krimināllikumā, tikai 2004.gada 24.septembrī ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas spriedumu tika atbrīvots no BOVSIA "Psihiatrijas Centrs".

Civillietā

1. Pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas prokuratūras prokurores **K.Gruntes** 2004.gada 14.decembra pieteikuma "Par personas atzīšanu par rīcībnespējīgu", Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā tika ierosināta civillietā par M.Raudeva atzīšanu par rīcības nespējīgu un aizgādības nodibināšanu.
2. Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses **A.Dmitrenokas** 2006.gada 18.maija spriedumu prokuratūras pieteikums "Par personas atzīšanu par rīcībnespējīgu" tika apmierināts. Tiesa nosprieda atzīt M.Raudevu par rīcības nespējīgu un nodibināt viņam aizgādību.
3. Lai gan iepriekšminētais spriedums tika pārsūdzēts, ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas (tiesneši – **S.Vamža, L.Gavare, L.Ramiņa**) 2006.gada 10.augusta spriedumu M.Raudeva apelācijas sūdzība tika noraidīta. Tiesa nosprieda atzīt M.Raudevu par rīcībnespējīgu un nodibināt viņam aizgādību. Spriedums stājās spēkā tā pasludināšanas brīdī.
4. Lai gan arī šis spriedums tika pārsūdzēts, kasācijas tiesvedība netika ierosināta. Kasācijas sūdzību M.Raudeva vārdā bija iesniegusi sabiedriskā organizācija "Latvijas pilsoniskā cilvēktiesību komisija", kas nebija procesa dalībniece. Attiecīgi ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas senatoru kolēģijas 2007.gada 08.marta lēmumu (senatori **R.Saulīte, E.Vernuša, S.Lodziņa**), kasācijas tiesvedība lietā tika izbeigta.
5. Neskatoties uz to, ka kasācijas tiesvedība lietā tika izbeigta, M.Raudeva pilnvarotais pārstāvis vairākkārt lūdza atjaunot procesuālo termiņu kasācijas sūdzības iesniegšanai tiesā.

6. Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas (tiesneši – **S.Vamža, I.Grauda, L.Gavare**) 2008.gada 16.septembra lēmumu, M.Raudeva pilnvarotā pārstāvja pieteikums par procesuālā termiņa atjaunošanu kasācijas sūdzības iesniegšanai tiesā tika noraidīts.

7. Tikai ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas (tiesneši - I.Lauka, A.Čerņavska, A.Keišs) 2008.gada 17.decembra lēmumu tika nolemts:

1) atcelt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2008.gada 16.septembra lēmumu, ar kuru noraidīta M.Raudeva pilnvarotā pārstāvja pieteikums par procesuālā termiņa atjaunošanu;

2) atjaunot procesuālo termiņu un atļaut M.Raudeva pilnvarotajam pārstāvim iesniegt kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2006.gada 10.augusta spriedumu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas prokuratūras pieteikumā par personas atzīšanu par rīcībnespējīgu un aizgādības nodibināšanu;

3) nosūtīt lietu uz Rīgas apgabaltiesu jautājuma izlemšanai par kasācijas sūdzības virzību atbilstoši Civilprocesa likuma 459.panta vai 460.panta noteikumiem.

8.Ar LR Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 30.septembra spriedumu (tiesneši – V.Jonikāns, I.Garda, A.Laviņš) tika nolemts Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2006.gada 10.augusta spriedumu atcelt un nodot lietu jaunai izskatīšanai tai pašai tiesai.

9. Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas (tiesas sēdes priekšsēdētāja D.Vilsons, tiesneses G.Ozoliņa un I.Zaļā) 2010.gada 04.jūnija spriedumu tika nolemts, Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas prokuratūras pieteikumu par M.Raudeva atzīšanu par rīcībnespējīgu un aizgādības nodibināšanu noraidīt pilnībā. Spriedums bija pārsūdzams kasācijas kārtībā.

10. Ar Augstākās tiesas Senāta senatoru (V.Jonikāns, A.Laviņš, S.Lodziņa) kolēģijas 2011.gada 07.oktobra lēmumu, atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību. Attiecīgi spriedums vairs nebija pārsūdzams.

Visiem šiem stāstiem ir vēl darbojošās personas - ārsti. Neviens nevar ievietot cilvēku psihiatriskajā slimnīcā, ja ārsti neapstiprina psihiskus traucējumus. Kas ir šie ārsti, kas parakstījuši diagnozi? Ieteiktu Pietiek parakties arī šajā lauciņā. Tur ir ļoti daudz, ko rakt.

Psihiatriski represētas personu saraksts ar tiesu psihiatru melīgu slēdzienu palīdzību:

1. G.M. – STPE Atz. Nr.7/2000R – melīgie psihiatri I.Birule, K.Zabolockis, A.Losevičs.
2. M.R. – STPE Atz. Nr.59/01 – melīgie psihiatri J.Logins, I.Aivare, R.Klotiņa.
3. A.S. – STPE Atz. Nr.8/02R – melīgie psihiatri R.Klotiņa, E.Zubača, I.Aivare.
4. J.Š. – SKTPE Atz. Nr.2-2003 – melīgie psihiatri R.Klotiņa, I.Birule, L.Lemeševska, I.Samoilova, G.Kiparisova.
5. A.R. – ATPE Atz. Nr.60/2004 – melīgais psihiatrs A.Punka.
6. V.B. – ATPE Atz. Nr.251/2005 – melīgais psihiatrs A.Punka, melīgais psihologs I.Freimane.
7. V.A. – ATPE Atz. Nr.19/2006 – melīgais psihiatrs A.Apsīte.
8. M.R. – STPE Atz. Nr.231/2006 – melīgais psihiatrs I.Aivare.
9. V.A. – ATPE Atz. Nr.1/2008 – melīgais psihiatrs I.Zilbermane.
10. V.A. – SKTPE Atz. Nr. 290/2008 – melīgie psihiatri A.Apsīte, I.Cera, melīgais psihologs J.Arnese-Ļihačova.
11. L.S. – ATPE Atz. Nr.289/2009 – melīgais psihiatrs G.Sondore.
12. L.S. – STPE Atz. Nr.217/2010 – melīgais psihiatrs I.Aivare, melīgais psihologs J.Arnese-Ļihačova.
13. A.Š. – ATPE Atz. Nr.284/2004 – melīgais psihiatrs A.Apsīte.
14. J.T. – ATPE Atz. Nr.22/00 – melīgie psihiatri L.Arāja, R.Klotiņa, G.Kiparisova.